

דיבורים טובים

שבועון הילדים של 'משמרת השלום'

הנהלת:

קנה לך חבר

מס' 15

פר' בשלח
תשפ"ד

השפעת הסביבה

ככה נבראנו

אתמול ראיתי את יצחק, בנימין ושמוליק מתחרימים ביניהם.

לוי הכריז: "המתחרות הבאה!"

"מי לא ממצמץ?" הוא קרא. בנימין ושמוליק פקחו עיניהם במאמץ, שלא תעצמנה בטעות.

לוי התקרב ו - מחא כף, ממש מול עיניהם.

שניהם מצמצו.

"חבל! אף אחד לא נצח במחרות הזאת. עכשו למחרות הבאה: שמים ידים ליד ההסקה, למשך דקה. נראה מי לא מזיע!"

השנים נעמדו ליד ההסקה, ולוי הביט בשעון וספר את השניות.

חיכתי לעצמי. אין סכוי לעמד בתחרויות כאלה... למה?

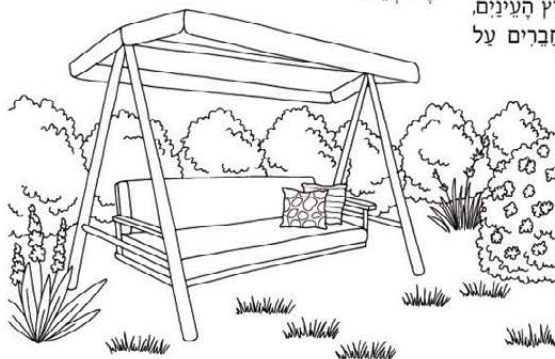
יש דברים שכשהם קורים לנו, איננו יכולים לשלט

בני דודים שלי השתלטו על הכניסה, ולא נתנו להם לעבר.

הילדים נפגעו. הגדול שאל את בן דוד שלי: 'איך קוראים לך?' ובן דוד שלי המציא: 'קלונמוס קלמוכין!' כלם צחקו ומיד התחילו להמציא שמות לעצמם: 'ואני אלישע דנדרומן!' 'מתתיהו ברילבסקין' קראו בין פרצי הצחוק, והילדים הזרים עמדו מולם נבוכים ומבולבלים.

חזרתי לנדנדה כדי לקרא ליצחק, שלא יפסיד את ה'אקשן'!

אך יצחק ענה לי ברצינות: "זה ממש לא יפה. אני מעדיף שלא. בוא שבת איתי על הנדנדה, עכשיו היא רק של שיניו."

אחרי רגע של מחשבה, הוא בן נגש אל הילדים. הוא אמר לבני הדודים הצוחקים: "זה לא יפה. תעזבו אותם."

הפתעתי. לא זוכר שראיתי עד אז ילד שמסגל להתרחק ממחלקת, ועוד יותר מזה - מסגל להגיד בקול צלול: זה לא יפה!

שבועים אחר כך, עמדת עם יצחק ב'לונה פארק', בתור למכוניות המתנגשות. פעם בעשר דקות פתח האחראי את השער ונתן לקבוצה חדשה להכנס. כלם התנפלו ורצו לתפס את המכוניות הכי 'שוות'. כשהגיע התור שלנו, התפלאתי לראות את יצחק צועד פנימה בזריזות. "בוא מהר!" קראתי, מנסה לפלס לעצמי דרך בין הילדים. אבל יצחק רק אמר: "מה שמוציא לי משמים, יגיע גם בלי לדחוף!"

מבינים איזה בן דוד מיחד יש לי?

בתגובה, היא אוטומטית: אם חם לנו, אנתנו מזיעים. אם מוחאים כף מול עינינו - העינים ננעצמות לחלקיק שניה. ואילו רק דגמאות... ככה נבראנו!

•

הרמב"ם, בספרו הגדול (שנקרא "משנה תורה"), כתב דבר מפלא:

"דרך בריתו של אדם, להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו!"...

מה הכוונה "דרך בריתו"? שכן השם ברא את האדם! האדם נמשך אחרי החברים שלו, גם בדעותיו - במחשבות, וגם במעשיו - בהתנהגות. ממש כמו שאי אפשר לשלט על הזעה או על מצמוץ העינים, כך קשה מאד לשלט בהשפעה של החברים על המחשבות והמעשים שלנו.

ממשיך הרמב"ם: "לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב (-לשבת) אצל החכמים תמיד, כדי שילמד מעשיהם". עלינו לבחור להיות עם חברים טובים...

ואם ילד יגיד: 'אני חזק! אני יכול להיות עם חברים לא טובים, ולהשאר צדיק! הם אינם משפיעים עלי!'... כדאי שיראה את מה שהרמב"ם אומר: זו דרך בריתו של אדם. זה הטבע שלך, כך השם ברא אותך. כמו שכאשר חם לך - אתה מזיע, כך אם אתה ליד חברים - הם משפיעים עליך.

בן דוד שפצה

בשבת שבע ברכות של דוד שלי, התארחנו כל המשפחות יחד בבית הארחה גדול. דמין את החגיגות - שבת שלמה עם בני הדודים! התנדנדנו בנדנדות שבחצר הרחבה, שחקנו 'תופסת' במסדרונות, וארגנו הצגה לקטנים.

אחר הצהרים היה ארך וחם. ישבתי עם יצחק, בן דוד שלי, על הנדנדה. לפתע שמענו רעש ובלגן מעבר לבנין. רצתי לראות מה קורה שם.

היו שם ילדים ממשפחה אחרת, לא קשורה לשבת ההתאחדות שלנו. הם התארחו בחדר צדדי, וכעת רצו גם הם להכנס לחצר הגדולה והמעניינת.

שטיין, "בית מלכה" בני ברק < מכונת טיפוס

הקראתם מתוך השבועון בשולחן השבת?

ספרו לנו בקו חברים
072-337-2212
 שלוחה 35,
 ואולי תזכו גם אתם
 בשיי וזקרתי

חֵבֵב לְדַאֵג לַעֲצָמֵי
 לַחֲבֵרִים טוֹבִים.
 לְבַחַר חֲבֵרִים
 כְּאֵלֶּה שֶׁלְדַבֵּר אִתָּם
 לְשׁוֹן הָרַע זֶה פְּשׁוּט...
 לֹא מִתְאִים!

(הַעֲרָה חֲשׂוֹבָה: בָּאתִי כִּי
 לַתֵּת לָךְ כֶּחַ לְשׁוֹנוֹת וּלְהִתְקַדֵּם, וְלֹא כְּדֵי לַעֲוֹר
 מִרִּיבוֹת חֲלִילָה. לָכֵן תִּחְשַׁב עִם עֲצֻמְךָ בְּשִׁקֵּט כִּי־צַד
 עָלֶיךָ לְהִגֹּה. מִה שֶׁבִּטּוֹת: אֵינְךָ צָרִיךְ לְשַׁתֵּף חֲבֵרִים
 בְּמִסְקִינוֹת. שֶׁכָּל אֶחָד יַעֲשֶׂה אֶת הַחֲשׁוֹבֹן שֶׁלוֹ. אִם
 יֵשׁ לָךְ סִפֶּק, כִּדְאִי לְהִתְעַץ עִם מְבַרְרָךְ.)

רַגְעִי!

**עָלִי לְבַחַר אִם לְהִיּוֹת 'צַדִּיק הַכֶּתֶה' אוֹ לְהִיּוֹת
 'מֶלֶךְ הַכֶּתֶה'? אוֹ שְׂאוּלִי... אֲפָשֶׁר גַּם וְגַם?
 עַל זֶה נִדְבֵּר בַּשְּׁבִיעַ הַבָּא...**

**בִּינְיָמִין תִּחְשַׁב עַל מַה שֶׁקֵּרָאתָ!
 שְׁבֵת שְׁלוֹם - מִשְׁלָם.**

בְּחֹדֶשׁ חֲשׁוֹן, אָבָא וְאָמָא שֶׁל יִצְחָק נֶאֱלָצוּ לְצֹאת
 לַח"ל. לְשִׁמְחָתִי, יִצְחָק הִתְאַרַח אֶצְלֵנוּ בְּבֵיתִי, וְנֶאֱפְלוּ
 הֵלֶךְ אִתִּי לַחֲדָר.

בִּימֵים הָאֵלֶּה, כְּשֶׁצִּעַדְתִּי בַּחֲצַר הַחֲדָר עִם יִצְחָק,
 הִיִּיתִי אַחֵר. אַחֵר לְגִמְרִי! גְּלִיתִי אֶת עֲצָמִי מִתִּנְהָג יָפֶה
 יוֹתֵר לִידוֹ. לְמוֹשֶׁל, כְּשֶׁפָּתַח ו' הַתְּחִילוֹ לָרִיב עִם כְּמָה
 יְלָדִים עַל הַשְּׂטֹחַ לְ'שִׁבּוּיִים' בְּפִנֵּת הַחֲצַר, חֲשַׁבְתִּי
 לַעֲצָמִי: אִם הִיִּיתִי עֹכְשׁוֹ עִם חֲבֵר אַחֵר, בְּטֹחַ הִיִּינוּ
 רָצִים לְרֹאוֹת מַה הוֹלֵךְ שָׁם... אָבָל לֹא נָעִים לִי מִיִּצְחָק.
 אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁבְּכָל־ל מַעֲנִין אוֹתִי דְּבָרִים כְּאֵלֶּה...
 וְעוֹד דְּגָמָה: חֲבֵר אֶחָד הֶעֱלִיב אוֹתִי מֵאֵד וְהִיא לִי
 פְתוּי גְדוֹל לְסַפֵּר אֶת זֶה לְמִישׁוֹ. אֲךָ בֵּין שְׁהִיִּיתִי עִם
 יִצְחָק כָּל הַזְּמַן, וְיִדְעָתִי שֶׁלֹּא מִתְאִים לְדַבֵּר אִתּוֹ לְשׁוֹן
 הָרַע, עֲבַר זְמַן וְאֲנִי נִרְנְעָתִי. לְהִיּוֹת עִם יֶלֶד כְּמוֹ יִצְחָק
 לִידִי, זֶה פְּשׁוּט שֶׁמֶר עָלִי.

לְאַחֲרָיוֹהָ הוּא נִסֵּעַ שׁוֹב לְבֵיתוֹ. כִּי אִזּוֹ הַבְּנָתִי עַד
 כְּמָה הוּא חֲשִׁפִּיעַ עָלָיו כְּמָה הָיָה לִי קֵל לְשִׁמּוֹר עַל
 הַלְשׁוֹן אִתּוֹ!

אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַחַיִּים כְּרָגִיל. אֲנִי

שו"ת משולם

הַדְּלָה לְשִׁלְחוֹן הַשְּׁבֵת

עַד אִיזוֹ מִצְוָה
 עֲשֶׂה עוֹבֵר מִי,
 שֶׁבְּמִקּוֹם לְנֹצֵץ
 אֶת זְמָנוֹ לְלִמּוּד
 תּוֹרָה - מִדְּבַר
 לְשׁוֹן הָרַע?

"דְּבַרְתָּ
 בָּם... בְּבִיתְךָ...
 בְּדָרְךָ... וּבְקוֹמְךָ."
 (דְּבָרִים ו', ז')
 מִצְוָה עָלֵינוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה
 בְּכָל עֵת.

ה'חפץ חיים' השני

- ראית את לוח השנה הזה?
- איזה, שהשכן הביא מאנגליה?
- כן, מסמן פה בכל יום איזה קטע ללמוד מספר ה'חפץ חיים'. מכיר את הספר הזה?
- זה הלכות של משהו... תזכיר לי של מה?
- שמירת הלשון, נראה לי.
- אולי נתחיל ללמוד? רוצה?
- נגסה...

לפני עשרות שנים, המשיג 'שמירת הלשון' לא היה נפוץ כל כך כמו בימינו. אמנם היה את הספר הקדוש, ה'חפץ חיים', ובו נכתבו כל הלכות שמירת הלשון בצורה מסודרת. אבל אנשים לא מספיק הכירו אותו. עז שהגיע רבי יהודו זאב סגל ממנצ'סטר זצ"ל, והכין לוחות שנה ובהם סדר למוד יומי בספר 'חפץ חיים'.

- אילו הלכות חשובות! איך לא ידענו עליהן עד כה?
- גם שהתחלנו ללמוד...
- מאיפה השכן הביא את זה?

הוא ספר לי שראש הישיבה של מנצ'סטר, הרב סגל, נתן לו ערמה של לוחות כאלה ובקש שיחלק... הרב סגל זצ"ל, היה נושא עמו לכל מקום ערמת לוחות שנה קטנים, אותם הדפיס

בעצמו, ובהם כתב את סדר הלמוד היומי בהלכות שמירת הלשון. הוא רצה שהם יגיעו לכמה שיותר אנשים, וכך רבים יוכלו ללמוד את ההלכות החשובות כל כך.

ואיך הפיץ אותם בעולם?

בכל פעם שפגש יהודי מארץ אחרת, או מעיר רחוקה, נתן לו ערמת לוחות שנה כאלה, ובקש ממנו: חלק אותם לכל מי שאתה יכול במקום מגוריך.

כך עשה הרב סגל במשך שנים.

לאט לאט חלחל המשיג "למוד יומי בספר חפץ חיים".

ספרי "חפץ חיים" רבים נרכשו. עוד ועוד אנשים התחילו ללמוד בהם, ולגלות עולם שלם של הלכות שמירת הלשון, אותו לא הכירו.

המשיג "לשון הרע", התפרסם. כל אחד כבר ידע: יש דבורים, מהם צריך

להזהר.

מי אתה, הרב סגל?

הרב יהודה זאב סגל נולד באנגליה, לפני מלחמות העולם. כשהיה בחרו, נסע ללמוד בישיבת מיר המפורסמת. באחת השנים, נסע לראדיו, עירו של החפץ חיים, כדי לזכות ולחוות מקרוב את הימים הנוראים והחגים

ספרי
"חפץ חיים"
רבים נרכשו. עוד
ועוד אנשים התחילו
ללמוד בהם, ולגלות עולם
שלם של הלכות שמירת
הלשון, אותו לא
הכירו.

הקדושים של חדש תשרי, במחצת הרבי הגדול - ה'חפץ חיים'.

לאחר מכן חזר לאנגליה, שם התחתן, וברבות הימים הפך להיות ראש ישיבת מנצ'סטר (אותה הקים אבא שלו), ורב הקהלה.

איננו יכולים להתחיל לתאר את דמותו, חוץ ממה שהיה לומד תורה בכל הזדמנויות, ומסר שעורי תורה רבים, מתוך הספורים נשקפת לפנינו דמות שכל כלה עבודת המדות.

"איזה כפוררר..."

"כלם הלכו? סגרתם את הדלת?"

"כן, בודאי... אך עם כזה שלג בחוץ, הקר חוזר אפילו לבית המחסום..."

"אני מקווה שאבא יגיע בקלות לבית הכנסת."

"כן, הוא כבר לא צעיר... הקר עלול להזיק לר'."

"הי! דפיקות בדלת... מי הוא זה?"

אבא??? "

הרב סגל נצב בדלת.

מלוא קומתו הישישה

על אף השלג והקר.

למה הוא חוזר?

הספור התרחע

בשנותיו האחרונות

של הרב סגל

זצ"ל. חנכה, הרב

הגיע לביתו של אחת

מבנותיו, שגרה במונסי, שם

הדליק את גרות החנכה. תלמידים ומעריצים רבים נאספו אל הבית כדי לזכות ולחזות במעמד ההדלקה המרומם. כשסימו את המזמורים ושירי ההתעוררות, יצאו הרב וכל התלמידים לתפלת ערבית. לפתע, לאחר מספר דקות, חזר והופיע הרב סגל בפתח הבית, מבוסס בשלג. מה קרה?

"באתי לומר שלום..."

מה???

אכן! הרב סגל חזר כדי לומר שלום. כשיצא, היה מקף במלואים רבים, ולכן לא אמר 'שלום' לבתו, שארחה אותם בביתה. המחשבה על כך לא נתנה לו מנוח, והוא חזר, רק כדי להגיד שלום! בגיל מבגר, בקר ובשלג...

כזה היה הרב סגל.

אדם גדול, שכל דבוריו שקולים ומחשבים. שמדבר תמיד בחביבות, ברכות, שמחפש איך לשמח ולעזור, ולא מדבר אף מלה מיתרת. שמכבד כל אחד במאד מאד. ואפילו שעמד בקראשות ישיבה, ואנשים רבים באו אליו לפרק בפניו את לבם, לספר על צרותיהם ולבקש עצתו, עדן היה עניו מאד, ולא החזיק מעצמו.

תורה, מדות טובות

וענוה אמתית.

אך הדבר המרכזי

בחייו, כך נראה, היה:

שמירת הלשון!

הוא הקדיש את

החיים שלו לעורר את עם

ישראל לשמירת הלשון.

איננו יכולים להתחיל

לתאר את דמותו. חוץ

ממה שהיה לומד תורה

בכל הזדמנויות, ומסר שעורי

תורה רבים, מתוך הספורים

נשקפת לפנינו דמות

שכל כלה עבודת

המדות.

לא סתם קראו לו: ה'חפץ חיים' השני.

הרב סגל ושמירת הלשון

בתלמיד של ה'חפץ חיים', שזכה לשמע ממנו ברכת כהנים, וקבל ממנו את ההשקפה הישרה והבהירה, היה הרב סגל לומד בעצמו את הלכות שמירת הלשון.

בלב חם ודואג לעם ישראל, נעצב ללמד על כל הצרות והקשיים שמגיעים למי שאינו שומר על הלשון וללמד בכמה ברכות ולכמה מצוות זוכה מי שכן שומר על לשונו.

היה אכפת לו מעם ישראל. איך אפשר להמשיך במצב הנוכחי?

באותם ימים, כמעט אף אחד לא ידע, או אולי לא רצה לדעת, מה זה שמירת הלשון.

הרב סגל ידע שזה נורא ואיום.

הוא רצה להציג כמה שיותר יהודים מהחטא המר הזה.

אבל איך?

איך יוכל אדם אחד להשפיע על כל העולם לשמר את הלשון?

אך הרב סגל לא התניאש מראש. הוא עשה את מה שיכל לעשות.

דבר ראשון, ישב וחלק את הספר 'חפץ חיים' לפי ימות השנה. בכל יום שתי הלכות. בצורה כזאת, חשב, יהיה קל יותר לאנשים ללמוד ולסים את כל הספר, ויוכלו אפילו

לחזור עליו כמה פעמים בשנה.

דבר שני, הדפיס אלפי לוחות שנה קטנים. אלו שקראתם עליהם בתחלה, ובהם כתב אילו הלכות יש ללמוד בכל יום.

- כבוד הרב, למה כל כך הרבה לוחות?

- מה יעשה רבנו עם אלפי לוחות שנה?

- האם הרב פוגש כל כך הרבה יהודים בשנה?

- מישהו בכלל הולך להתניחם לסמונים האלה?

כאלה ועוד רבות היו השאלות והתמיהות שהקיפו את הרב סגל, אך הוא לא שמע להם.

מתוך רצון טהור להציל כמה

שיותר יהודים מחטא

הלשון הרע, החל

לחלק את הלוח לכל

יהודי שבקש עצה

או ברכה. הוא

גם העביר לוחות

למוד רבים לחלקה

במקומות רחוקים.

עם הזמן, החלו

להגיע אליו ספורים

מפלאים על נסים

וישועות שהחלו להתרחש

בעקבות הלמוד. הוא שם לב,

שכל משפחה שמקבלת על עצמה ללמוד

את ההלכות, זוכה לראות ישועה וברכה,

באפן פלאי ממש!

ולכן זאת היתה תשובתו לכל מי שבא

לספר בפניו על צרות וקשיים: תלמד

שתי הלכות שמירת הלשון ביום. למי.

**ולכן
זאת היתה
תשובתו לכל מי
שבא לספר בפניו על
צרות וקשיים: תלמד
שתי הלכות שמירת
הלשון ביום.**

הפכה העצה להבטחה: אין משפחה בעולם שלומדים שתי הלכות שמירת הלשון ביום, שלא ראו איזושהי ישועה בעניניהם. בינתיים...

מהפכה שקטה החלה מתרחשת, במקביל להפצת לוחות הלמוד של הרב סגל. היתה זו הרבנית שר. ורצברגר מארצות הברית, שהחלה להפיץ בחו"ל ובארץ ישראל את חשיבות למוד הלכות שמירת הלשון. לימים, כאשר היתה זקוקה לישועה מסוימת, פנתה גם היא כמו רבים אחרים לרב סגל, 'בעל ההבטחה' ממנוצ'סטר. כששמע שהיא עוסקת בהפצת שמירת הלשון, הבטיח לה שבזכות כח הפצת שמירת הלשון שלה, מרנא החפץ חיים זיע"א בעצמו יהיה לה למליץ ישר. ואכן תוך ימים ספורים ראתה ישועה מעל לדרך הטבע.

אז, הבינה הרבנית ורצברגר שאת הזכות הזאת אסור לה לשמור לעצמה.

היא חיבת להפיץ את הבשורה הלאה בכל בית בישראל, כלם חיבים לדעת על הכח הזה לישועה בכל תחומי החיים.

מאז זורמים ספורי ישועות רבים ב'משמרת

השלום' ואלפים כבר נושעו בזכות אותה הבטחה.

זכה הרב סגל זצ"ל, שהקדוש ברוך הוא הצליח בידו, וסדרי הלמוד של שמירת הלשון אותם יסד, ממשיכים עד עצם היום הזה להתפרסם יותר ויותר על ידי 'משמרת השלום', אף עשרות שנים לאחר פטירתו. רעיון הלמוד היומי, נחקק על שמו לעולמים, וללא ספק זכויותינו - זכויות כל אחד ואחד שמשתדל ללמד כל יום הלכות שמירת הלשון, עומדות לו במרומים.

מחסוּמִיקָה

עצר, עבודות בדרך!
כאן מתקנים את... עצמנו!

משולם

ספרי

למוד הפלכה

טוביה

ראית טוב

אורי

זכירת השקר

אהרו

אחדות

לשונני

לשון הרע

עובדי

פתחי היצר

זיבוקה

פעם

ציטטה

פזיזות

רוצים לשמע יותר על משלם וחבריו, ועל חילי היצר הרע המסכנים? הפנסו לקו חברים 072-337-2212 שְלוּחָה 32